

РЕШЕНИЕ

№ 32679

гр. София, 19.08.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 70 състав, в
публично заседание на 19.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Радина Карамфилова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **11980** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 197 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 226, ал. 1 от АПК.

Образувано е във връзка с Решение № 11203 от 11.11.2025 г. по адм. д. № 7956/2025 г., VII отд. на ВАС, с което е отменено решение № 20514/13.06.2025 г. на Административен съд С.-град по адм. д. № 8430/2024 г. С последното съдът е отменил Писмо № 26-Б-657/05.08.2024 г., издадено от изпълнителния директор на НАП, по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 по Схема за набиране на заявления за подкрепа „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки“.

Първоначално делото е образувано по жалба на „Булреал“ АД, ЕИК:[ЕИК], подадена чрез адв. В. и адв. Т., против Писмо № 26-Б-657/05.08.2024 г., издадено от изп. директор на НАП по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 по Схема за набиране на заявления за подкрепа „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки“, с което е постановен отказ по заявление с рег. № BG16RFOP002-2.095-5617 на „Булреал“ АД за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП) по Схема за набиране на заявления за подкрепа BG16RFOP002-2.095 „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки“ да бъде повторно разгледано по същество. Излагат се твърдения, че с оспорвания акт органът изцяло незаконосъобразно е отказал да разгледа по същество искането за отпускане на БФП, както и да извърши указания му от съда, отменил първоначалния административен акт, действия по установяване на релевантните факти.

По този начин е постановил акт в противоречие с влязло в сила Решение № 2041 от 23.02.2023 г. по адм. д. № 7814/2022 г. VII отд., поради което е нищожен на основание чл. 177, ал. 2 АПК. Поради изложените съображения моли съда да прогласи нищожността, а в условията на евентуалност да отмени оспорения акт на изпълнителния директор на НАП, като постановен при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и противоречие с материалноправните разпоредби, и да върне преписката на изпълнителния директор на НАП за преразглеждане при спазване на задължителните указания на съда по тълкуването и прилагането на закона.

С молба, депозирана по настоящото дело на 24.02.2026 г., жалбоподателят уточнява, че счита оспорваното писмо за индивидуален административен акт и го оспорва като такъв, като не търси защита по чл. 304 и сл. от АПК. Обвързва се евентуалната отмяна на оспорваното писмо с предявяване на иск от страна на жалбоподателя по реда на ЗОДОВ.

Ответникът е представил становище, съгласно което оспорваният акт не е индивидуален административен акт, тъй като не е постановен в процедурата по подаденото заявление от „Булреал“ АД за предоставяне на БФП, изрични се сочи, че липсва фактическо и правно основание да се произнесе с акт.

В съдебното заседание дружеството се представлява от адв. В., който поддържа жалбата и представената уточнителна молба. Моли да бъде уважена. Заявява, че няма да сочи нови доказателства, тъй като спорът е правен. Претендира присъждане на разноски по представен списък и доказателства за извършването им пред първата съдебна инстанция, пред ВАС и за настоящото съдебно производство.

Ответникът, представляван от юрк. Б., оспорва жалбата, като я счита за недопустима и моли да бъде оставена без разглеждане. В условията на алтернативност претендира неоснователност на жалбата, като сочи, че изтичането на срока на временната мярка е основание за постановения отказ да бъде разгледано по същество и уважено заявлението на жалбоподателя. Моли жалбата да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител в производството и не изразява становище по жалбата.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и извърши проверка на оспорения акт, за да се произнесе, съобрази следното от фактическа страна:

Производството пред административния орган е образувано във връзка с подадено от „Булреал“ АД заявление с рег. № BG16RFOP002-2.095-5617/15.01.2021 г., с което дружеството е кандидатствало за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по обявена процедура за подбор на проекти, ведно с изискуемите към него приложения, в т. ч. и декларация, че кандидатът е запознат с условията за кандидатстване и условията за изпълнение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 -2020 г. по Схема за набиране на заявления за „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки“ (Условията), утвърдени със Заповед на

изпълнителния директор на НАП.

След извършена проверка от органите по приходите е издадена Заповед № 3-ЦУ-1604/28.04.2021 г. от изпълнителния директор на НАП, с която, на основание чл. 10, ал. 1, т. 1 и т. 18 от Закона за Националната агенция за приходите (ЗНАП), чл. 26б от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13.03.2020 г. и за преодоляване на последиците и Решение на Министерския съвет № 947 от 18.12.2020 г., е постановен отказ за предоставяне БФП по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 по Схема за набиране на заявления за подкрепа BG16RFOP002-2.095 „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнат от временните противоепидемични мерки“, на „Булреал“ АД.

Заповедта е обжалвана и с Решение № 3994 от 15.06.2022 г. на Административен съд - София град (АССГ) по адм. д. № 5146/2021 г. жалбата на дружеството е отхвърлена. С Решение № 2041 от 23.02.2023 г. по адм. д. № 7814/2022 г. VII отд. на Върховния административен съд (ВАС) е отменено Решение № 3994 от 15.06.2022 г. на Административен съд - София-град по адм. д. № 5146/2021 г. и е отменена Заповед № 3-ЦУ-1604/28.04.2021 г. на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, като преписката се изпраща на органа със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

Във връзка с гореизложеното административният орган се е произнесъл повторно по заявлението на „Булреал“ АД с рег. № BG16RFOP002-2.095-5617 с Писмо № 26-Б-657/05.08.2024 г., издадено от изп. директор на НАП по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 по Схема за набиране на заявления за подкрепа „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки“, с което е постановен отказ да бъде повторно разгледано по същество и уважено заявлението.

Мотивите, изложени в акта, са свързани със срока на схемата, по която дружеството „Булреал“ АД е кандидатствало за предоставяне на помощ, който според органа представлява елемент както от уведомленията, така и от решенията на ЕК за одобрение на схемата. Посочено е, че подадените до ЕК уведомления, решенията на ЕК и мерките по раздел 3.1 от Временната рамка се прилагат в срок до 30.06.2022 г., като за да бъде пристъпено към изпълнението на решението на ВАС и дадените от него указания, следва да бъде реализиран първият етап - преценка за съвместимост, съобразно т. 3.1 от Временната рамка. В писмото е уточнено, че дадените указания от ВАС визират насоки по установяване на обстоятелства по отношение на допустимостта на кандидата „Булреал“ АД и са относими към етапа на разглеждането на заявлението по същество, а пристъпването към тяхното изпълнение е обусловено от предхождащата преценка на административния орган. Органът счита, че последващото повторно произнасяне от страна на НАП по заявление рег. № BG16RFOP002- 2.095-5617 на „Булреал“ АД ще доведе до извършването на действия в контекста на липсата на преценка за съвместимост на помощта с Общия пазар и потенциална възможност за инициране на процедура по разследване от страна на ЕК относно неправомерно отпуснатата държавна помощ. В тази връзка в края на писмото е посочено, че „предвид изложеното и с оглед изтичането на срока на Временната рамка, не са налице основания заявление с рег. № BG16RFOP002-2.095-5617 на „Булреал“ АД за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Схема за набиране на заявления за подкрепа BG16RFOP002-2.095 „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки“, да бъде повторно разгледано по същество и уважено.“

Писмо № 26-Б-657/05.08.2024 г., издадено от изп. директор на НАП, е оспорено по съдебен ред от дружеството, в резултат от което е постановено горепосоченото съдебно решение № 20514/13.06.2025 година на Административен съд София-град по адм. д. № 8430/2024 година, което е отменено с Решение № 11203 от 11.11.2025 г. по адм. д. № 7956/2025 г., VII отд. на ВАС.

АССГ се е мотивирал при постановяване на съдебното решение по адм. дело № 8430/2024 година, че актът е издаден от компетентен орган, определен от Министерския съвет с Решение № 947/18.12.2020 г., съобразно чл. 26б, ал. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на НС от 13.03.2020 г. и за преодоляване на последиците. Задължителната писмена форма на акта е спазена. Въпреки това обжалваното уведомително писмо е незаконосъобразно, тъй като не отговаря на изискванията на чл. 59, ал. 2 АПК за задължително съдържание на административния акт. Оспореният акт не съдържа, нито наименование на акта, нито правни основания за издаването му, няма разпоредителна част и указание пред кой орган и в какъв срок може да се обжалва, изисквания по чл. 59, ал. 2, т. 2, 4, 5 и 7 АПК. Освен това липсва произнасяне по съществото на спора.

Решението е оспорено с касационна жалба пред ВАС, в резултат от което е постановено Решение № 11203 от 11.11.2025 г. по адм. д. № 7956/2025 г., VII отд. на ВАС, с което същото е отменено. ВАС е изложил мотиви, че са неправилни изводите на АССГ, че писмото на изп. директор на НАП е издадено в процедура по заявление с рег. № BG16RFOP002-2.095-5617 на „Булреал“ АД за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Схема за набиране на заявления за подкрепа BG16RFOP002-2.095 „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки“. Напротив, органът в писмото подробно аргументира срочността на процедурата със срочността на приложената мярка и схема, както и липсата на фактическо и правно основание да се произнесе с акт в процедурата по заявление с рег. № BG16RFOP002-2.095-5617 на „Булреал“ АД за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Схема за набиране на заявления за подкрепа BG16RFOP002-2.095 „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки“. Сочи се, че необосновано в случая съдът, като се позовава на липса на форма на обжалвания акт, отменя същия, без да обсъди характера на акта във връзка с мотивите на органа и да анализира поставения пред него спор и в зависимост от него да прецени в каква процедура се намира. ВАС допълва, че процедурата по изпълнение на влязло в сила съдебно решение и производството по обжалване на индивидуален административен акт, или това по жалба срещу отказ да бъде постановен такъв по същество, са различни. ВАС е стигнал до извод, че в случая АССГ е посочил, че е в производство по чл. 145 и сл. АПК във връзка с чл. 27, ал. 1 от ЗУСЕФСУ, без да е изяснено как това съответства на извода му, че органът отказва да разгледа спора по същество, нито в каква процедура по ЗУСЕФСУ са страните по спорното правоотношение. Последното е в противоречие с твърденията на РУО за липса на основание и компетентност за процедиране по схемата и мярката предвид временния ѝ характер. Така без да отговори на поставените въпроси за характер на оспореното писмо във връзка с възражението за преценка за съвместимост на помощта при срочна мярка, АССГ е отменил писмото на формално основание.

По делото е представена административната преписка и са приобщени материалите по адм. дело № 8430/2024 г. по описа на АССГ и адм. дело № 7956/2025 г. на ВАС.

При така установената фактическа обстановка съдът намира следното от правна страна:

С оспорваното писмо „Булреал“ АД е уведомено, че е обективно невъзможно решението на ВАС да бъде изпълнено, тъй като целта на Схемата за набиране на заявления за подкрепа „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки“, по която кандидатствал „Булреал“ АД, е била свързана с преодоляване на икономическите последици от пандемията от COVID - 19 и действието на схемата било до 30.06.2022 година. С изтичането на срока на схема за помощта, на 30.06.2022 година, се преклудирало и основанието за валидност и съвместимост на помощта. Националните съдилища имали задължение да спазват чл. 108, § 3 от ДФЕС. В тази насока било невъзможно да се изпълни съдебното решение по адм. д. № 7956/2025 г. VII отд. на Върховния административен съд, тъй като в резултат на него можело да се стигне до отпускане на неправомерна и недопустима помощ, извън правомощията и сроковете на правомощия на органите по временната схема. Органът счита, че последващото повторно произнасяне от страна на НАП по заявление рег. № BG16RFOP002- 2.095-5617 на „Булреал“ АД ще доведе до извършването на действия в контекста на липсата на преценка за съвместимост на помощта с Общия пазар и потенциална възможност за инициране на процедура по разследване от страна на ЕК относно неправомерно отпуснатата държавна помощ. В тази връзка в края на писмото е посочено, че „предвид изложеното и с оглед изтичането на срока на Временната рамка, не са налице основания за заявление с рег. № BG16RFOP002-2.095-5617 на „Булреал“ АД за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Схема за набиране на заявления за подкрепа BG16RFOP002-2.095 „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки“ да бъде повторно разгледано по същество и уважено.“

Видно от изложеното в края на оспорваното писмо, органът изрично посочва, че заявлението на „Булреал“ АД не може да бъде повторно разгледано по същество, тоест отказва да постанови административен акт по подаденото пред него искане.

Предвид съдържанието на оспорвания акт и указанията на ВАС, дадени в цитираното съдебно решение по адм. дело № 7956 по описа за 2025 г., настоящият състав намира, че в случая органът не се е произнесъл по същество по заявлението на „Булреал“ АД, с изложени мотиви, че е изтекъл срокът на Схема за набиране на заявления за подкрепа „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки“ по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020.

Оспорваното писмо няма характер на индивидуален административен акт, тъй като не съдържа властническо разпореждане и с него не се създават права и задължения. С него единствено се уведомява дружеството, че заявлението му за подпомагане няма да бъде разгледано по същество.

Следователно, в настоящото производство се оспорва отказ на административния орган да издаде административен акт, с който да се произнесе по същество по подаденото пред него заявление от дружеството. Последното води до извод, че приложимият процесуален ред в случая е по Глава Десета, раздел IV, чл. 197 и сл. от АПК.

Съгласно чл. 197 АПК, изричният отказ на административния орган да разгледа по същество отправено до него искане за издаване на индивидуален или общ административен акт може да се обжалва чрез него пред съда от лицето, направило искането, в 14-дневен срок от съобщаването му.

Жалбата е допустима като подадена от лице с право и интерес от оспорване в срока по чл. 197, ал. 1 от АПК и срещу изричен отказ на административен орган да разгледа по същество подадено пред него искане и да издаде административен акт.

Разгледана по същество, жалбата е основателна, по следните съображения:

Обществените отношения, свързани с предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по схема за подкрепа BG16RFOP002-2.095 „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнат от временните противоепидемични мерки“, са уредени в Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на НС от 13.03.2020 г. и за преодоляване на последиците.

Съгласно чл. 26б, л. 2 от същия закон, средствата по ал. 1 се предоставят на микро, малки и средни предприятия, отговарящи на критерии и по ред, определени от МС по предложение на министъра на икономиката. В процедура чрез подбор на проектни предложения може да участват и БФП може да бъде предоставена на лица, които нямат публични задължения по чл. 162, ал. 2, т. 1 и 7 от ДОПК преди 1 януари 2020 г., установени с влязъл в сила акт на компетентен орган, или задълженията им са отсрочени, разсрочени или обезпечени, включително на лица, за които са налице основанията по чл. 54, ал. 1, т. 6 от ЗОП.

С Решение № 947/18.12.2020 г. на Министерския съвет е дадено съгласие Министерството на икономиката със средства от Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ в размер на 156 000 000 да обяви процедура за директно предоставяне с конкретен бенефициент – Национална агенция за приходите. Целта на процедурата на директно предоставяне е да се осигурят средства за обезпечаване на плащанията към крайните потребители по мярка „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки“, обявена и администрирана от НАП. С Решение № 947 от 18.12.2020 г. МС е одобрил и критерии и ред, съгласно приложението, по които НАП предоставя като администратор помощта по т. 2 на микро-, малки и средните предприятия.

С оглед на изложеното компетентен орган за произнасяне по заявленията за получаване на БФП по тази мярка е изп. директор на НАП.

В случая оспорваният отказ е издаден от компетентен орган – зам. изп. директор на НАП при условията на заместване на изп. директор на НАП съгласно Заповед № 3-ЦУ-1470/16.07.2024 г.

Безспорно е, че управлението на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (по арг. от § 70 от ПЗР на ЗИДЗУСЕСИФ, обн. ДВ бр. 51/01.07.2022 г.), редът за предоставяне на финансова подкрепа чрез безвъзмездна финансова помощ, специалните правила за определяне на изпълнител от бенефициент на безвъзмездна финансова помощ, както и правилата за верифициране и сертифициране на допустимите разходи и за извършване на плащанията и на финансовите корекции, са предмет на регулация от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (загл. изм. ДВ бр. 51/01.07.2022 г., в сила от 01.07.2022 г., предходно наименование Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове).

Редът за предоставяне на финансова подкрепа чрез безвъзмездна финансова помощ е регламентиран в ЗУСЕФСУ (Глава трета - Общи положения), като процесната процедура чрез подбор на проектни предложения е една от посочените в чл. 25, ал. 1 от ЗУСЕФСУ, като на осн.

чл. 28, ал. 1, т. 1 ЗУСЕФСУ детайлните правила за предоставянето на безвъзмездната финансова помощ са регламентирани с Постановление № 162 от 5 юли 2016 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014 - 2020 г.

Съгласно чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕФСУ, ръководителят на управляващия орган на програмата, съответно на водещата програма, утвърждава за всяка процедура насоки и/или друг документ, определящи условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените проекти. Документите трябва да са съобразени и с изискванията на чл. 59, ал. 2.

Съгласно чл. 34, ал. 1 и ал. 2 от ЗУСЕФСУ, въз основа на извършената проверка за административно съответствие и допустимост комисията по чл. 33 изготвя списък на проектните предложения, които не се допускат до техническа и финансова оценка. В списъка се посочват и основанията за недопускане. Списъкът се публикува на интернет страницата на съответната програма и в ИСУН, а за недопускането се съобщава на всеки от кандидатите, включени в него, съответно по реда на чл. 22, ал. 3 или 4. Когато при проверката по ал. 1 се установи липса на документи и/или друга нередовност, комисията изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата. Отстраняването на нередовностите не може да води до подобряване на качеството на проектното предложение.

В случая органът е отказал да разгледа основателността на искането, като е приел, че на етапа на проверка за съответствие заявлението е недопустимо поради изтекъл срок на програмата, по която се отпуска БФП.

По аргумент от разпоредбата на чл. 9 АПК при условията, посочени в закона, административният орган е длъжен да започне, да проведе и да приключи административното производство с надлежен акт, ако са налице предвидените предпоставки. След отправено до съответния административен орган искане за образуване на административно производство, с което е иницирано издаването на административен акт, възниква задължението на органа, ако са налице изискуемите от закона предпоставки за допустимост на искането и ако то е редовно, да се произнесе по същество. Ако искането е недопустимо или е нередовно и нередовността не е отстранена в срок, органът може да откаже да разгледа поставения пред него въпрос по същество и да прекрати производството по искането (арг.: чл. 27, ал. 2 вр. чл. 30, ал. 2 АПК). Процесуалноправните условия за това са уредени в чл. 27, ал. 2, т. 1 - 6 от АПК, като т. 6 визира наличието на други специални изисквания, установени със закон. Изричният отказ на органа подлежи на обжалване по реда на чл. 197 и сл. АПК. Това съдебно производство има за цел да установи законосъобразността на преценката на административния орган за недопустимост и/или нередовност на искането, с което е сезиран, но не и установяването налице ли са основанията за издаване на искания административен акт. Липсва правна регламентация, която да указва, че редът по чл. 197 и сл. от АПК е приложим, само ако производството по дадено искане е прекратено на основанията посочени в АПК. С оглед на изложеното настоящият състав намира, че ответният орган е бил длъжен да се произнесе с изричен административен акт по заявлението на „Булреал“ АД след отмяната на предходния издаден от него акт като незаконосъобразен и връщане на преписката, съгласно указанията на ВАС. Като не е сторил това, органът е постановил незаконосъобразен акт по чл. 197, ал. 1 от АПК, който следва да бъде отменен.

С оглед изложените в оспорваното писмо доводи за отказ за произнасяне по заявлението на „Булреал“ АД съдът намира за релевантно следното:

За процесната схема за набиране на заявления за подкрепа BG16RFOP002-2095 „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП“, засегнати от временните протиепидемични мерки по ОПИК 2014 - 2020, е определен краен срок за предоставяне на помощта в Съобщението на Комисията относно временна рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19 (2020/С 91 1/01, ОВ С 91 I, 2020 г), публикувано на 20 март 2020 г. в Официален вестник на Европейския съюз. Същото е изменено седем пъти. Точка 22 от това съобщение е изменена със Съобщение на Комисията от 24 ноември 2021 г. (2021/С 473/01, ОВ С 473, 2021 г., л. 87 гръб, т. 33 от първоинстанционното дело) относно временната рамка (Съобщението относно временната рамка), и е посочено, че помощта се предоставя не по-късно от 30 юни 2022 г. Тази схема е обявена за съвместима с вътрешния пазар с решение на Комисията с оглед на факта, че този краен срок ѝ придава временен характер. От това следва, че прилагането на посочената схема представлява прилагане на правото на Съюза по смисъла на член 51, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз /ХОПЕС/ (в този смисъл решение от 03 юли 2025 г., "TOODE" SIA, С 653/23, ОВ С, С/2024/630, т. 22).

В тази връзка СЕС неведнъж е посочил, че прилагането на разпоредбите на Съюза в областта на държавните помощи се основава на задължението за лоялно сътрудничество между националните юрисдикции, от една страна, и Комисията и юрисдикциите на Съюза, от друга, като в рамките на това сътрудничество всички те действат в рамките на възложените им в Договора задачи (решение от 21 ноември 2013 г., Deutsche Lufthansa, С 284/12, EU:C:2013:755, т. 41). Освен това, щом няма правна уредба на Съюза в съответната област, във вътрешния правен ред на всяка държава членка следва да се определят процесуалните правила за съдебните производства, предназначени да гарантират защитата на произтичащите от правния ред на Съюза субективни права, но все пак държавите членки носят отговорност да осигурят във всеки отделен случай спазването на гарантираното с член 47, първа алинея от Хартата право на ефективна съдебна защита на тези права (вж. в този смисъл решения от 19 март 2015 г., E.ON Földgáz Trade, С 510/13, EU:C:2015:189, т. 49 и 50, и от 28 януари 2025 г., ASG 2, С 253/23, EU:C:2025:40, т. 75). Съгласно член 47, първа алинея от ХОПЕС всеки, чиито права и свободи, гарантирани от правото на Съюза, са били нарушени, има право на ефективни правни средства за защита пред съд.

Съгласно цитираното решение на СЕС от 03 юли 2025 г., "TOODE" SIA, С 653/23, ОВ С, С/2024/630: "Член 107, параграф 1 ДФЕС и член 47, първа алинея от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат тълкуване на национална правна уредба, в резултат на което индивидуална помощ по разрешена от Европейската комисия схема за държавни помощи не може да се счита за "предоставена" по смисъла на тази разпоредба от Договора за функционирането на ЕС на датата, на която компетентният национален орган неоснователно е отказал да я предостави на частноправен субет, който я е поискал в предвидения за отпускането ѝ срок, когато със съдебно решение се установява след изтичането на този срок, че отказът е незаконосъобразен".

В настоящия случай заявление за подпомагане е подадено на 15.01.2021 г. - в срока на действие на схемата.

С оглед на изложеното датата, на която тази помощ трябва да се приеме за "предоставена" по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, съвпада с датата на издаване на незаконосъобразен акт, с който помощта е отказана и който е отменен от съда, макар и след срока на мярката. В

случая това е Заповед № 3-ЦУ-1604/28.04.2021 г. от изпълнителния директор на НАП, с която, на основание чл. 10, ал. 1, т. 1 и т. 18 от Закона за Националната агенция за приходите (ЗНАП), чл. 26б от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13.03.2020 г. и за преодоляване на последиците и Решение на Министерския съвет № 947 от 18.12.2020 г., е постановен отказ за предоставяне БФП по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 по Схема за набиране на заявления за подкрепа BG16RFOP002-2.095 „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнат от временните противоепидемични мерки“ на „Булреал“ АД. Тази заповед е отменена с Решение № 2041 от 23.02.2023 г. по адм. д. № 7814/2022 г. VII отд. на Върховния административен съд (ВАС), с което е прието, че дружеството отговаря на критериите за отпускане на помощта. Следователно, с оглед горепосочената съдебна практика, следва да се приеме, че поради обстоятелството, че актът, с който е отказана помощта, е приет с влязло в сила решение за незаконосъобразен, органът дължи произнасяне по подаденото в срок заявление. В случая причините за изтичането на срока на схемата преди постановяване на благоприятен за заявителя акт са изцяло в резултат от издадените от органа незаконосъобразни актове. Ако органът първоначално беше издал законосъобразен акт по заявлението на „Булреал“ АД, то срокът за отпускане на помощта по схемата не би изтекъл, докато се завършат с влязъл в сила съдебен акт висящите производства по жалба на дружеството.

Твърдението, че промяната на срока на схемата за помощ води до възникване на "нова помощ" и като следствие е налице необходимост от нова оценка на допустимостта, влиза в пряко противоречие с отговора по втория въпрос, даден с решение на СЕС от 03 юли 2025 г., "TOODE" SIA, C 653/23, ОВ С, C/2024/630, а именно, че: член 1, буква б), подточка ii) от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 година за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че трябва да се квалифицира като "съществуваща помощ" по смисъла на тази разпоредба индивидуална помощ, която се счита за предоставена на датата, на която компетентният орган неоснователно е отказал да я предостави на частноправен субект, който я е поискал в предвидения за отпускането ѝ срок, но е изплатена на този частноправен субект в изпълнение на благоприятен административен акт, приет вследствие на разпореждане в съдебно решение, с което след изтичането на този срок се установява незаконосъобразността на отказа.

Предвид гореизложеното съдът намира, че органът е бил длъжен да се произнесе повторно по заявлението за отпускане на БФП след връщане на преписката, съобразно с дадените с решението на ВАС указания. Поради това постановеният отказ за произнасяне по същество като незаконосъобразен следва да бъде отменен, а преписката да се върне на органа за ново произнасяне по същество по заявление с рег. № BG16RFOP002-2.095-5617 на „Булреал“ АД за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП) по Схема за набиране на заявления за подкрепа BG16RFOP002-2.095 „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки“.

По разноските:

При този изход на делото на жалбоподателя се дължат разноски по делото за държавна такса и адвокатско възнаграждение за производствата пред АССГ и ВАС.

Възражението на ответника за прекомерност е основателно. Съгласно чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа, за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела без определен материален интерес, извън случаите по ал. 2, възнаграждението е 1000 лв. В настоящия случай спорът е без материален

интерес. Претендираното от жалбоподателя адвокатско възнаграждение многократно надхвърля минималното определено в наредбата за дела от този вид, поради което се явява прекомерно и следва да бъде намалено до предвидения минимум от 1000 лева или 511,29 евро за всяка инстанция, тоест общо 1 533,87 евро. Следователно на жалбоподателя се следват разноски общо в размер на 1 899 евро.

Така мотивиран, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалбата на „Булреал“ АД, ЕИК:[ЕИК], отказ за произнасяне на изпълнителния директор на Национална агенция за приходите по заявление с рег. № BG16RFOP002-2.095-5617 на „Булреал“ АД за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП) по Схема за набиране на заявления за подкрепа BG16RFOP002-2.095 „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки“.

ВРЪЩА ДЕЛОТО КАТО ПРЕПИСКА на органа за ново произнасяне по същество по заявление с рег. № BG16RFOP002-2.095-5617 на „Булреал“ АД за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП) по Схема за набиране на заявления за подкрепа BG16RFOP002-2.095 „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки“, в едномесечен срок.

ОСЪЖДА Национална агенция за приходите да заплати на „Булреал“ АД, ЕИК:[ЕИК], сумата в размер на 1 899 евро (хиляда осемстотин деветдесет и девет евро).

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ:

